

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

V. Differentia 5. Rescriptum principis, & Papæ non extendit se ultra unam
diætam,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

ter in ius populi in civis Romani caput animadvertere, l. 2. Tit. de orig. iur. ideo exercitio meri Imperii, à populo, vel principe legibus publicorum iudiciorum certis magistratibus tributa fuit, arg. l. Alia, de verb. signif. Majus enim negotium majoribus nostris vitium fuit, delibere hominis capite constituere, quam ut cuiusvis magistratus arbitrio permitteretur, qui non etiam à tota Rep. mandatum accepisset.

Limitant tamen DD. quòd delegari

possit merum Imperium in casu absentiae per dictam l. 1. Tit. de off. eius, & c. in v. Non aliter mandare poterit, quam si abesse ceperit. Verum hoc non universè, sed in crimine violentiae factae tantum obtinet, juxta l. Iuliam, de vi. Cujus poena, maxime si vis privata sit, non fuit capitalis, sed tantum ademptio tertiae partis bonorum, l. 2. Cod. ad l. Iul. de vi. Ita Bronchorst. Socin. Reg. 84. & Covarr. l. 3. Variar. c. 20. ubi praeter aliis omnibus exactissime discutit praesentem controversiam.

V.

DIFFERENTIA 5.

Rescriptum principis, & Papa non extendit se ultra unam diœtam, c. Nonnulli, de rescript. c. Statutum, §. 1. cod. in 6. Quod jure civili non invenitur, Ioann. Bapt. de S. Blas. 98.

I. Responsis prudentum, quae de rebus controversis olim interrogati principum permissa reddebant, eorundem principum rescripta successerunt, quasi dicas, per literas responsa, quibus illi vel ad libellos praesentium, vel ad magistratuum absentium consultationes, quid sibi de ea re fieri placeret, declarabant, l. Rescripta, c. de precib. Imper. offerendu, §. Responsa. Institut. de iur. Natur. Eorum, quae à summo Pontifice emanant, alia sunt realia, alia personalia, alia contentiosa, alia ad lites, alia gratiosa, de beneficiis ecclesiasticis scilicet: alia iustitia, alia in forma communi, alia in forma pauperum. Coman. l. 1. c. 15. Barbof. in c. Rescripta. Dist. 2. Silv. & Zerola in v. Rescriptum.

II. De contentiosis seu forensibus in Aninomia.

c. Nonnulli, citato Pontifex constituit, ne quis extra diœcesin suam per literas Apostol. ultra duas diœtas, id est, bidui itinere locum distantem ad iudicium trahi possit; nisi de assensu partium fuerint impetratae, vel expressam de hac constitutione mentionem faciant. Quae indulgentia in c. Statutum hoc tit. in 6. restringitur ad unam dumtaxat diœtam. Verba sunt: Cùm actor & reus civitatum & diœcesium fuerint diversarum, si actor in civitate vel diœcesi rei iudicem habere recuset, ipsum non in sua, sed in alia civitate vel diœcesi liberè impetrare valeat, reumque trahere ad eundem, dummodo locus, ad quem eum traxerit ultra unam diœtam (sicut in casu alio permittitur) minimè sit remotus. Ita Bonifacius VIII. consultum cupiens reis, qui ad

B remo

remotiora loca venire coacti præter familiaræ neglectam administrationem expensis parum necessariis gravarentur. Hoc in nulla Imperiali lege reperitur

cautum juxta propositam à Ioann. Bapt. à S. Blasio Differentiam, v. Barbof. in c. 2. de Rescript. in 6.

VI.

DIFFERENTIA 6.

In omni rescripto Papa subintelligitur clausula, si preces veritate nitantur, c. 2. de Rescript. Iure civili autem exprimenda est, l. Vniverla rescripta, C. de divers. rescript. Ioann. Bapt. à S. Blasio n. 2. Decian. l. 2. c. 21. n. 25.

TAmetsi vulgò jactetur longas regum, ac principum manus esse, quia ministrorum & syndicorum numero abundantant quidlibet deferentium, sæpenumero tamen circumveniri, ac deludi fraudibus compertum est, dum ingenitâ sibi simplicitate, candore que animi, aliorum ingenia æstimant, victi que importunitate postulantium, quæ minimè vellent, annuunt, c. fin. de rescr. in 6. c. 1. de relig. dam. Quamobrem cautela reperta est, & utrique Juri quamvis diversimodè inserta, Principum rescripta sic demum valitura, si preces veritate nitantur. Hinc editum illud legis citatæ, univèrsa rescripta sive in personam precantium, sive ad quemlibet Judicem manaverint, quæ vel annotatio, vel quævis pragmatica sanctio nominetur, sub ea conditione proferri præcipimus, si preces veritate nitantur. Nec aliquem fructum precator oraculi percipiat impetrati, licet in judicio assereret veritatem, nisi quæstio fidei precum imperiali beneficio monstretur inserta. Additur pœna transgressoribus, ut quæstor, & ministri scriniorum, qui sine

præfata adjectione qualescunque rescriptum dictaverint, & Judices, qui susceperint, reprehensionem subeant; qui vero illieitè dictata scribere ausi fuerint, cujuscunque scrinii memoriales, seu pragmaticarii, vel adjutores primitivè remissione cinguli feriantur. His consonat Præteritum in Onomastico, Rescriptorum omnium, civilium & pontificiorum præma, communis que lex est, si preces veritate nitantur. Quæ conditio, etsi non adiciatur, subaudiri tamen jubet Pontifex in c. 2. de rescr. Sed & adjiciendam eam, alioqui rescriptum rejiciendum. Zeno Imperator constituit, l. fin. C. de divers. rescr. Quid enim indignius, & nocentius, quam cupidorum & fallacium hominum postulationibus annuendo innocentiæ jura lædere, pacem turbare, negotia confundere, rotam que Reip. statum perturbare? Furcam, non gratiam fraudes merentur, & falsis hominibus vera supplicia debentur, v. Andr. Gaill. l. 1. observ. 14. Barbof. Tract. de claus. n. 166. Comit. l. 1. q. 104. Vallens. l. 1. tit. 3. §. 2.

VII. Dis.